

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Enfermería Clínica (I y II)		Código	750G01012
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Segundo	Obrigatoria	12
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Novo Casal, Maria del Carmen		Correo electrónico	carmen.novo@udc.es
Profesorado	Novo Casal, Maria del Carmen		Correo electrónico	carmen.novo@udc.es
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Coñecer a Taxonomía Enfermeira e os seus aparellos tales como os Manuais de Diagnosticos enfermeiros, as calificacións das intervencións enfermeiras NIC e as clasificacións dos resultados enfermeiros NOC. Coñecer as alteracións da saúde da persoa adulta, síndrome hemorráxica, no coidado das feridas e con problemas inflamatorios-infecciosos, con problemas respiratorios, que van a ser intervidas cirurxicamente, nefro-urolóxicos, endocrino-metabólicos, dixestivos, vasculares e músculo-esqueléticos e en fase terminal. Identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.	A34	B1	C3
	A35	B2	C6
	A36	B3	C8
		B8	
Identificar as necesidades do coidado derivadas dos problemas de saúde respiratorios, nefro-urolóxicos, endocrino-metabólicos, dixestivos, vasculares e músculo-esqueléticos, con síndrome hemorráxica, e no coidado das feridas e no proceso inflamatorio e infeccioso.		B11	
		B12	
	A35	B1	C1
	A36	B2	C3
		B3	C6
		B4	C8
		B8	
		B9	
	B12		
	B13		
	B15		

Responder as necesidades das persoas con problemas de saúde respiratorias, nefro-urolóxicas, endocrino-metabólicas, dixestivas, vasculares y músculo-esqueléticas planificando e avaliando os cuidados, con síndrome hemorráxico, no cuidado das feridas e no proceso inflamatorio e infeccioso.	A34	B1	C1
	A35	B2	C3
	A36	B4	C6
		B5	C7
		B6	C8
		B7	
		B8	
		B9	
		B11	
		B12	
	B13		
	B15		
	B16		
	B19		
	B24		
	Realizar as técnicas y procedementos dos cuidados de enfermería as persoas con problemas de saúde respiratorios, nefro-urolóxicos, endocrino-metabólicos, dixestivos, vasculares y músculo-esqueléticos, coa dor, con síndrome hemorráxico, e no cuidado das feridas, e nas persoas con síndrome inflamatorio-infeccioso, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.	A34	B1
A35		B2	C6
A36		B3	C8
A37		B4	
A38		B5	
		B6	
		B8	
		B9	
		B12	
		B13	
B15			
B16			
Coñecer os cuidados paliativos e control da dor para prestar cuidados que alivien a situación das persoas con enfermidade avanzada e terminal.	A34	B1	C1
	A35	B2	C4
	A36	B3	C6
	A37	B4	C7
	A38	B5	C8
	A39	B6	
	A60	B7	
		B9	
		B12	
		B13	
		B15	
B16			
B24			

Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo das unidades de hospitalización médico- cirúrxicas e de coidados paliativos.	A34	B1	C1
	A35	B2	C4
	A36	B3	C6
	A37	B4	C7
	A39	B5	C8
	A60	B6	
		B7	
		B8	
		B9	
		B12	
		B13	
		B15	
		B16	
		B24	

Contidos	
Temas	Subtemas
<p>ENFERMARIA CLINICA I.- Unidade didáctica I: Bases conceptuais da Enfermaría clínica. Taxonomía Diagnóstica, NANDA NIC e NOC. O proceso inflamatorio. Coidado das feridas. Atención de enfermaría as persoas con síndrome hemorráxico. Atención de enfermaría as persoas ca dor.</p>	<p>- Como aplicar o Proceso de Atención da enfermaría na enfermaría médico-cirúrxica. - Coidados dos pacientes médico-cirúrxicos: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA I.- Unidade didáctica II: Atención de enfermaría as persoas sometidas a intervención cirúrxica.</p>	<p>- Coidados as persoas sometidas a intervencións cirúrxicas: aspectos e tendencias</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA I.- Unidade didáctica III: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función respiratoria.</p>	<p>- Coidados as persoas con alteracións ou trastornos da función respiratoria: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA I.- Unidade didáctica IV: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función renal e urinaria.</p>	<p>- Coidados as persoas con alteracións ou trastornos da función renal e urinaria: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA II.- Unidade didáctica V: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función endócrina e metabólica.</p>	<p>- Coidados as persoas con alteracións ou trastornos da función endócrina e metabólica: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA II.- Unidade didáctica VI: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función dixestiva.</p>	<p>- Coidados as persoas con alteracións ou trastornos da función dixestiva: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA II.- Unidade didáctica VII: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función vascular.</p>	<p>- Coidados as persoas con alteracións ou trastornos da función vascular: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA II.- Unidade didáctica VIII: Atención de enfermaría as persoas con trastornos da función muscular e esquelética.</p>	<p>- Coidados as persoas con alteracións ou trastornos da función muscular e esquelética: aspectos e tendencias.</p>
<p>ENFERMARIA CLINICA II.- Unidade didáctica IX: Atención de enfermaría as persoas en situación de enfermidade avanzada e terminal</p>	<p>- Coidados as persoas en situación de enfermidade avanzada e terminal: aspectos e tendencias</p>

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	37	37	74
Lecturas	3	12	15
Estudo de casos	30	100	130
Traballos tutelados	12	25	37
Proba mixta	2	40	42
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p>
Lecturas	<p>Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.</p>
Estudo de casos	<p>Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Os grupos estaran compostos de 5 estudantes. - A realización desta actividade é obrigatoria e computa un 20%.
Traballos tutelados	<p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poderan ser traballos individuais ou en grupo. - Os grupos estaran compostos por 5 alumnos. - A súa realización é obrigatoria e computa 20%
Proba mixta	<p>Proba que integra preguntas tipo probas obxectivas abertas de resposta media breve.</p> <p>A avaliación desta proba computa un 60%.</p>

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	<p>A atención personalizada realizarase a cada grupo de 5 estudantes que realizan o traballo tutelado e os estudos de casos, para facer un seguimento máis próximo do traballo que están desenrolando.</p>

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación

Estudo de casos	<p>Avaliarase:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A utilización do P.A.E. - A utilización dunha Taxonomía Enfermeira, NANDA, NIC E NOC. - A utilización dun Modelo Enfermeiro. - A recollida bibliográfica. - A participación de cada un dos membros do equipo na resolución e discusión dos problemas ou situacións plantexadas. - Empezar valoracións exhaustivas, toma de decisións clínicas e sistemáticas utilizando as ferramentas e marcos adecuados para o paciente, tendo en conta os factores físicos, sociais, culturais, psicolóxicos, espirituais e ambientais mas relevantes.	20
Traballos tutelados	<p>Os criterios esenciais para a realización dos traballos son:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A utilización do P.A.E. - Dunha taxonomía enfermeira, NANDA, NIC E NOC. - A utilización dun Modelo Enfermeiro. - A recollida bibliográfica. - A adecuación dos coñecementos, dos fundamentos enfermeiros e de Fisiopatoloxía aplicados aos traballos.	20
Proba mixta	<p>Esta proba constará de un total de 5 preguntas, 4 delas de resposta curta ou tipo test e a resolución dun caso clínico, no que se avaliará a utilización do P.A.E., dun modelo enfermeiro e dunha taxonomía enfermeira, con NANDA, NIC e NOC.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Será eliminatória, non facerá media a Clínica I coa Clínica II e tampouco facerá media con ningunha outra proba, xa sexan os traballos tutelados como os estudos de casos. - Cada pregunta da proba puntuará entre 0,5 puntos ate 2 puntos dependendo das enquisas, agas a resolución do caso clínico que puntuara con 8 puntos. <p>O sistema de calificación é a seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-4.9 Suspenso 5-6.9 Aprobado 7-8.9 Notable. 9-9.5 Sobresainete. 9.6-10 Matricula de Honra.	60
Outros		

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Thomas, L.V. (1983). Antropología de la Muerte. Fondo de Cultura Económica. México - Astudillo, W., Mendinueta, C. (1997). Ciudad del Enfermo en fase Terminal y su Familia. EUNSA - Bulechek, G.M.; Butcher, H.K.; McCloskey, J. (2009). Clasificación de Intervenciones (NIC). Elsevier-Mosby - Moorhead, S.; Johnson, M.; Maas, M.L.; Swanson, E. (2009). Clasificación de Resultados (NOC). Elsevier-Mosby - Espejo Arias, M.D. (2000). Cuidados Paliativos. Paradigma - NANDA, Diagnósticos Enfermeros (2007/2009). Definiciones y clasificación. Harcourt - Gordon, M (2009). Diagnóstico Enfermero, proceso y aplicación. Harcourt - Luis, M.T. (2008). Diagnósticos Enfermeros. Un instrumento para la práctica asistencial. Harcourt - Juve, E. (1996). Enfermería Onco-hematológica. Masson - De Wit, Susan (2000). Fundamentos de Enfermería Médico-Quirúrgica. Harcourt - Potter. P.A (2009). Fundamentos de Enfermería. Teoría y Práctica. Harcourt - Carpenito, L.J. (2005). Manual de diagnóstico de Enfermería. McGraw-Hill- Interamericana - Ackley, B.J.; Ladwig, G.B. (2006). Manual de Diagnósticos de Enfermería. Elsevier-Mosby - Mcuan, B. (1997). Paciente terminal y muerte. Doyma - Holloway, Nancy (2000). Planes de Cuidados de Enfermería Médico-Quirúrgica. Doyma - Klüber Ross (1987). Sobre la muerte y los moribundos. Grijalbo - Canobbio, M (2003). Trastornos cardio-vasculares. Doyma - Doughty, Dorothy (2005). Trastornos gastrointestinales. Doyma - Wilson, Susan; Thomson, June (2003). Trastornos respiratorios. Doyma
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías